

El grup Baula fa de contrapart a l'ONG CEIRO de Guatemala

Karin Herbolzheimer

Com a membre de l'ONG grup BAULA, explicaré el contingut del projecte educatiu a Guatemala que actualment el nostre Ajuntament està finançant en una tercera part de la seva totalitat, en el marc dels projectes finançats amb el 0,7% d'enguany. També explicaré el com i el per què BAULA ha cregut oportú que es financés aquest projecte.

Fa un any vaig tenir l'experiència de treballar a Guatemala amb el Movimiento Tzukkimpop, que és una organització que coordina gran part de les ONG's de l'altiplà occidental de Guatemala. La seva seu es troba a la ciutat de Quetzaltenango –"Xelajú" en llengua màia–. Tot i ser la segona ciutat del país, no se la coneix gaire, potser perquè no és de gaire interès nacional ni internacional, ja que hi viuen majoritàriament màies. L'altiplà és la regió més poblada de Guatemala, hi viu un 53% de la població. El clima és més fred i sec que a altres indrets del país, s'hi pot cultivar bé el blat de moro, però el problema principal de Guatemala és la mala distribució de les terres. Els pobres la necessiten i no la tenen, els rics la tenen i no en fan res. El 26 de desembre de 1996 es va firmar la pau entre el govern guatemalenc i la guerrilla. L'aspecte primordial, el de la distribució de les terres, encara espera la seva resolució. Mentrestant els camperols segueixen vivint en una extrema pobresa que des d'aquí ens costa d'imaginar i de creure.

Després d'haver conegut el funcionament del Movimiento Tzukkimpop i d'entendre la seva gran importància com a coordinadora d'ONGs en aquesta regió tan necessitada, vaig tenir la sort de col·laborar en les activitats d'una d'aquestes ONGs, el Centro de Educación Integral Rural de Occidente (CEIRO). Aquesta ONG està situada en una petita "ciutat" no lluny de Xelajú i a prop de les petites comunitats on viuen els camperols màies. CEIRO es dedica a impartir tallers de "capacitació" als camperols que desitgen aprendre quelcom. És una oportunitat per rebre l'educació que l'Estat no els dona. Els tallers són destinats a homes i dones anomenats "promotors" que poden aprendre sobre temes varis que els donaran força per a defensar i tirar endavant, com per exemple: drets com a indígenes que figuren en els Acords de Pau, medicina tradicional, tècniques agropecuàries, comunicació, comptabilitat, artesanía, etc. Participant en les activitats que aquesta ONG realitza, tant en la seva seu com voltant per les comunitats –de difícil accés!– vaig entendre la importància de la tasca de CEIRO per a tots els habitants d'aquelles comunitats deixades en oblit pel seu país i amagades per resistir l'enemic i l'opressor. En aquests moments el país està en plena fase de reestructuració social, econòmica i cultural, la qual ha de ser elaborada amb la participació de tota la població, màia i no màia. És en aquest marc que s'enquadra el projecte educatiu de CEIRO.

Les capacitacions cada any es destinen a 50 promotors, els quals, durant i després dels tallers, posen en pràctica a les seves comunitats tot el que aprenen, per tant d'aquest projecte en queden beneficiades indirectament 20 comunitats i unes 98.000 persones. Aquestes persones són màies i encara conserven gairebé intacta la seva cultura ancestral. Creuen en els seus Déus –els quals porten noms de sants catòlics per tal de quedar en l'anonimat davant l'església–, vesteixen amb la seva roba típica –la qual els va ser imposada pels conqueridors espanyols, que per tal de controlar els habitants feien que a cada poble els indis vestissin tots igual–, tenen les seves costums –saunes casolanes, curacions tradicionals, danses i cants– i parlen les seves llengües –hi ha més de 25 llengües màies diferents en tot el país, que no és més gran que

Catalunya-. Aquestes llengües tot just estan en procés de ser acceptades com a "llengües", fins ara només reconegudes com a dialectes de parla no oficial.

Des de BAULA creiem que el factor educatiu és la clau per tot desenvolupament. Estem convençuts que l'aportació i el suport de Sant Cugat, no només econòmic sinó també moral, és per una causa justa, i també sabem que aprendrem molt dels nostres companys guatemalencs amb aquest intercanvi. Gràcies al bon contacte que tenim amb la ONG CEIRO i amb el Movimiento Tzukkimpop podem fer un seguiment molt detallat del projecte, i podem saber de quina manera els diners de Sant Cugat serveixen o no.

Per acabar, vull esmentar que el grup BAULA estem en col·laboració amb altres entitats de Sant Cugat per a analitzar la tasca que exerceix el Movimiento Tzukkimpop per tal d'establir quelcom de semblant aquí a la nostra ciutat. El Movimiento està al corrent del nostre desig d'aprendre de la seva tasca i ens estan ajudant per tal que això sigui possible aquí. Voldríem que entitats santcugatenesques de diferents caires ens uníssim per tal de seguir una mateixa línia de treball i de filosofia.

Karin Herbolzheimer és del Grup Baula.